

Aktstykker til bet. o. lovf. om revalidering.

almindelig, gælder det i særlig grad de beskyttede værksteder, for hvilke ordrestøtte i mange tilfælde er en forudsætning for, at de kan løse deres opgave.

Den enkelte.

Lovforslaget åbner mulighed for, at revalidenten sikres personlig hjælp eller uddannelse, som vi i dag har det i forsorgslovens § 263. Vi må derfor gå ud fra, at en sådan hjælp i intet tilfælde medfører retsvirkninger, tilbagebetalingspligt eller unddrages den særbehandling i skattemæssig henseende, som i dag kan ydes polio- og tuberkulose-ramte.

Med hensyn til hjælpemidlerne går vi ud fra, at de kan ydes såvel i tilfælde af invaliditet som langvarig sygdom, og at de som nu under visse omstændigheder også ydes, selv om de ikke får direkte erhvervsmæssig betydning.

Vi er betænkelige over for den bestemmelse, der forudsætter, at den invaliderede selv betaler en del af udgiften til f. eks. støttekorset og fodtøj. Landsforeningen af Vanføre har erfaring for, at støttekorset og proteser ofte giver et meget stærkt ekstra slid på tøj, således at den invaliderede alene derved påføres ekstraordinære udgifter. Der er også ekstraudgifter for den vanføre ved forsåling af ortopædisk fodtøj, som den raske ikke har ved forsåling af almindeligt fodtøj. Så længe det offentlige ikke dækker disse ekstraudgifter, bør en regel som den i stk. 3 ikke praktiseres.

D. S. I. accepterer fuldt ud den invalideredes pligt til at passe og vedligeholde udlånte hjælpemidler, men vi finder det uheldigt, at forsømmelser på dette punkt kan straffes ved, at den pågældende derefter i *en passende tid* helt eller delvis skal være afskåret fra hjælp i henhold til denne bestemmelse. Udtrykket „*passende tid*“ er for uklart og åbner muligheder for vilkårlighed.

Arbejdsanvisning.

Vi forstår det rationelle i at samle arbejdsanvisningen under ét, men det må forudsætte, at arbejdsanvisningskontorenes afdelinger for erhvervshæmmede udbygges såvel kvantitativt som kvalitativt, og vi benytter lejligheden til at erindre om, at

adskillige invaliderede kun vil kunne hjælpes med hjemmearbejde eller ved etablering i selvstændig virksomhed.

Det er med dyb glæde vi noterer os bestemmelsen i § 9, hvorefter stat, kommune og koncessionerede virksomheder på visse betingelser skal give de hårdest ramte invalidegrupper fortrinsadgang til visse arbejder. Vi er indforstået med, at disse bestemmelser kun vil bringes i anvendelse over for de vanskeligst stillede grupper, altså personer, der ikke kan opnå eller — hvad D. S. I. meget gerne ønsker føjet til — fastholde arbejde på lige fod med andre.

Det er imidlertid for os underkastet tvivl, om disse lovbestemmelser er tilstrækkelige. Man kan forbeholde arbejder som pasning af telefonborde og pasning af elevatore, men det alt dominerende arbejdsområde inden for stat, kommune og koncessionerede virksomheder er og bliver kontorfaget. Dette kan man på grund af dets kolossale omfang ikke betegne som forbeholdt arbejde, men her burde man overveje at indføre en kvotaordning, der sikrede, at fem eller ti procent af de ansatte var erhvervshæmmede. Dette henstiller vi så indtrængende som muligt til udvalget om at tage op til overvejelse.

D. S. I. kan fuldt ud tiltræde, at den invaliderede har pligt til at lade sig revalidere, men vi finder det ønskeligt, om det også præciseres, at det er en ret for den invaliderede at lade sig omskole og uddanne. Der bør også drages omsorg for, at den revalideringssøgende orienteres om samtlige de muligheder, der foreligger, uanset hvor han begynder sine bestræbelser for at vende tilbage til erhvervslivet.

Samordningsudvalget.

Forslag til lov om revalidering er en rammelov, hvilket indebærer, at en række vigtige problemer også efter forslagens vedtagelse henstår uløste. Det gælder således en lang række administrative bestemmelser, der skal klarlægge forholdet imellem de forskellige organer og institutioner, samt bestemmelser om takster, tilskud og etablering.

Vi er taknemmelige over, at D. S. I., de invalideredes egen organisation, er blevet repræsenteret såvel i amtsrevalideringsud-